

EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 6.10.2011
KOM(2011) 607 lõplik

2011/0268 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

**mis käsitleb Euroopa Sotsiaalfondi ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr
1081/2006**

{SEK(2011) 1130 lõplik}

{SEK(2011) 1131 lõplik}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Nii EL kui ka liikmesriigid peavad võitlema tööpuuduse ja vaesuse jätkuvalt kõrge määraga. Praegu on töötä peaaegu 23 miljonit inimest ja arvutuste kohaselt elab 113 miljonit inimest vaesuse või tõrjutuse ohus. Sotsiaal- ja tööhõiveprobleemid valmistavad Euroopa kodanikele kõige suuremat muret ning just selles valdkonnas oodatakse ELilt aktiivsemat sekkumist. Lisaks seisavad ELi ees veel järgmised probleemid: oskuste madal tase, aktiivse tööturupoliitika ja haridussüsteemi kehvad tulemused, marginaalsete rühmade sotsiaalne tõrjutus ja tööjõu vähene liikuvus. Vajadus on nii poliitiliste algatuste kui ka konkreetsete tugimeetmete järele.

Mitutki nimetatud probleemi on teravdanud finants- ja majanduskriis, demograafia- ja rändetrendid ning tehnika kiire areng. Kui neid ei suudeta lahendada, osutuvad need märkimisväärseks takistuseks sotsiaalsele sidususele ja konkurentsivõimele. Seepärast peavad majanduskasvu suurendavad investeeringud taristu, piirkondliku konkurentsivõime ja äritegevuse edendamisse käima koos jätkusuutlikku töökohtade loomist toetavate meetmetega, mis on seotud tööturupoliitika, hariduse, koolituse, sotsiaalse kaasatuse, töötajate, ettevõtete ja ettevõtjate kohanemisvõime ning haldussuutlikkusega.

Euroopa Sotsiaalfond (edaspidi „sotsiaalfond” või ESF) toetab poliitikat ja prioriteete, mille eesmärk on teha edusamme täieliku tööhõive saavutamisel, töö kvaliteedi ja produktiivsuse parandamisel, töötajate geograafilise ja tööalase liikuvuse suurendamisel ELis, haridus- ja koolitussüsteemi parandamisel ning sotsiaalse kaasatuse edendamisel, et seeläbi suurendada majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust.

Arvestades, et sotsiaalfond peaks olema täielikult kooskõlas Euroopa 2020. aasta strateegiaga ja selle peamiste eesmärkidega, peaks ta toetama liikmesriikide aluslepingu artikli 121 ja artikli 148 lõike 4 põhjal vastuvõetud koondsuuniste ja riiklike reformikavasid käsitlevate soovitude kohast poliitikat. Väikseima võimaliku osa ja miinimumsummade kehtestamisega Sotsiaalfondi kui ühe struktuurifondi jaoks tagatakse, et ELi prioriteetid kajastuvad piisavalt otse Euroopa kodanikele suunatud investeeringute mahus.

Sotsiaalfond annab hindamatu panuse ka muudesse Euroopa 2020. aasta strateegia olulistesse prioriteetidesse, näiteks aitab ta suurendada meie investeeringuid teadustegevusse ja innovatsiooni, parandada info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kättesaadavust ja kasutatavust, suurendada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete konkurentsivõimet, toetada üleminekut vähese CO₂-heittega majandusele, kaitsta keskkonda ja edendada ressurside säästvat kasutamist. Sotsiaalfond tegutseb sünergias sotsiaalsete muutuste ja innovatsiooni uue integreeritud programmiga. Koos moodustavad nad tööhõive ja sotsiaalse kaasamise laialulatusliku Euroopa algatuse.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Käesoleva ettepaneku tegemisel võeti arvesse majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust käsitleva viienda eduaruande¹ avalike konsultatsioonide tulemusi, ELi eelarve läbivaatamist² ja ettepanekuid mitmeaastase finantsraamistiku kohta³.

Avalik konsultatsioon viienda ühtekuuluvusaruande järelduste kohta toimus 12. novembrist 2010 kuni 31. jaanuarini 2011 ja päädis ühtekuuluvusfoorumiga. Kokku saadi 444 märkust. Vastajate hulgas oli nii liikmesriike, piirkondlikke ja kohalikke ametivõime, sotsiaalpartnereid, Euroopa ideed edendavaid organisatsioone ja kodanikke kui ka muid sidusrühmi. Konsultatsiooni käigus esitati ühtekuuluvuspoliitika tuleviku kohta mitmeid küsimusi. Kokkuvõtte konsultatsiooni tulemustest avaldati 13. mail 2011⁴.

Lisaks korraldati erikonverentse ja –seminare, mis keskendusid konkreetset sotsiaalfondi tulevikule. Juunis 2010 kohtusid konverentsil „Sotsiaalfond ja Euroopa 2020” enam kui 450 riigiasutuste, sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna kõrgetasemelist esindajat nii EList ja liikmesriikidest kui ka kolmandatest riikidest. Ühtlasi toimus 2010. aasta detsembris valitsusväliste organisatsioonide ja sotsiaalpartnerite seminar, millel käsitleti sotsiaalfondi tulevikku.

Lisaks võttis Euroopa Parlament 7. oktoobril 2010 vastu resolutsiooni ühtekuuluvuspoliitika ja sotsiaalfondi tuleviku kohta⁵. Samuti küsis Euroopa Komisjon ettevalmistavaid arvamusi Majandus- ja Sotsiaalkomiteelt⁶ ja Regioonide Komiteelt⁷ ning sai need arvamused.

Ekspertarvamusi esitasid Euroopa Sotsiaalfondi tulevikuga tegelev sotsiaalfondi komitee ajutine töörühm, liikmesriikide esindajate mitteametlik eksperdirühm ja sotsiaalpartnerid. Ajutine töörühm kogunes 2009. aasta detsembri ja 2011. aasta märtsi vahelisel ajal seitse korda. Lisaks loodi liikmesriikide esindajatest koosnev töörühm, et pidada aru ühiste näitajate üle. Töörühm kohtus neli korda ja pani aluse kavandatavatele näitajatele. Sotsiaalfondi komitee avaldas arvamust ESFi tuleviku kohta 3. juunil 2010 ja 10. märtsil 2011 toimunud koosolekul. Konkreetseid seisukohti väljendasid ka tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee (vastavalt 2011. aasta jaanuaris ja märtsis).

Lähteandmetena kasutati 2000.–2006. aasta programmide järelhindamise ja mitmesuguste uuringute tulemusi. Kolmest mõjuhindamisest koosneva paketi raames on tehtud mõjuhindang ka konkreetset sotsiaalfondi määruse kohta (teised kaks mõjuhindamist

¹ Viies aruanne majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse kohta, november 2010.

² Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, Regioonide Komiteele ja riikide parlamentidele: ELi eelarve läbivaatamine, KOM(2010)700, 19.10.2010.

³ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele: Euroopa 2020. aasta strateegia aluseks olev eelarve, KOM(2011) 500, 29.6.2011.

⁴ Komisjoni talituste töödokument: „Results of the public consultation on the conclusions of the fifth report on economic, social and territorial cohesion”, SEC(2011) 590 (lõplik), 13.5.2011.

⁵ Euroopa Parlamendi 7. oktoobri 2010. aasta resolutsioon Euroopa Sotsiaalfondi tuleviku kohta, P7_TA(2010)0357

Euroopa Parlamendi 7. oktoobri 2010. aasta resolutsioon ELi ühtekuuluvus- ja regionaalpoliitika kohta pärast 2013. aastat, P7_TA(2010)0356.

⁶ ELT C 132/8, 3.5.2011.

⁷ ELT C 166/08, 7.6.2011.

käsitlesid Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERDF) ja Ühtekuuluvusfondi määrust ning sotsiaalfondi, ERDFi ja Ühtekuuluvusfondi suhtes kohaldatavat üldmäärust).

Sotsiaalfondi määruse mõju hindamine käsitles peamiselt õigusakti reguleerimisala ja üht konkreetset lihtsustamisega seotud aspekti. Samuti arutati selles komisjoni tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraadi käsutuses olevate rahastamisvahendite, nagu Euroopa Sotsiaalfondi, Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi, programmi „PROGRESS”, EURESe ja programmi „PROGRESS” uue mikrokrediidirahastu, omavahelisi seoseid ja vastastikust täiendavust.

Sotsiaalfondi rolli toetatakse laialdaselt. Sotsiaalfondi nähakse Euroopa mõõtmega lisaväärtuse andjana, kes võimaldab liikmesriikidel ja piirkondadel lahendada Euroopale olulisi küsimusi Euroopa rahastamise toel. Fondi peetakse Euroopa kodanike ees seisvate põhiprobleemide lahendamise oluliseks vahendiks ja samuti leitakse, et see aitab liikuda Euroopa 2020. aasta strateegias seatud eesmärkide suunas. Keskendumist põhiprobleemidele ja nõukogu soovitudele nähakse toetuse tulemuslikkuse olulise eeltingimusena. Oluliseks valdkonnaks, millega tuleks tegeleda, peetakse ka toetuse saamise keerukuse ja toetustega seotud auditikoormuse vähendamist eelkõige väiksemate toetusesaajate puhul.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Euroopa Sotsiaalfond loodi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 162. Ühtekuuluvuse edendamiseks mõeldud ELi rahastuse läbivaatamise ajastus on seotud komisjoni tööprogrammis sisalduva uue mitmeaastase finantsraamistiku ettepanekuga.

Käesolev määruseettepanek põhineb ELi toimimise lepingu artiklil 164. Nõukogu määrusega (EL) nr [...] on kehtestatud struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi tegevusraamistik ning ühtlasi on selles konkreetsemalt sätestatud programmitöö, seire ja hindamise ning juhtimise ja kontrollimise temaatilised eesmärgid, põhimõtted ja eeskirjad.

Nimetatud üldises raamistikus määratleb käesolev ettepanek Euroopa Sotsiaalfondi ülesanded ja tegevusulatus ning sellega seotud investeerimisprioriteedid temaatiliste eesmärkide saavutamiseks; samuti sisaldab see konkreetseid sätteid sotsiaalfondi kaasrahastatavate rakenduskavade ja toetuskõlblike kulude kohta.

Sotsiaalfondi tegutsemisele annab raamid ELi toimimise lepingu artikkel 174, mille kohaselt töötab Euroopa Liit välja ja rakendab meetmeid majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tugevdamiseks ning edendab igakülget harmoonilist arengut eri regioonide arengutaseme ühtlustamise ja mahajäämuse vähendamisega kõige ebasoodsamates piirkondades.

Nagu rõhutati ELi eelarve läbivaatamisel, „tuleks ELi eelarvet kasutada selleks, et rahastada ELi avalikke hüvesid ning meetmeid, mida liikmesriigid ja piirkonnad ei saa ise rahastada või mille puhul ELi eelarvest rahastamine saab kindlustada paremad tulemused”⁸. Käesolev ettepanek on kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega, sest sotsiaalfondi ülesanded on sätestatud aluslepingus ning poliitika rakendamine on vastavuses ühise juhtimise põhimõttega ja juhindub liikmesriikide ja piirkondade institutsioonilisest pädevusest.

⁸ KOM(2010) 700, 19.10.2010.

4. MÕJU EELARVELE

Komisjoni mitmeaastase finantsraamistiku ettepanek sisaldab 376 miljardit eurot ühtekuuluvuspoliitika jaoks aastatel 2014–2020.

2014.–2020. aastaks kavandatav eelarve	Miljardit eurot	Millest sotsiaalfondile vähemalt	Tulemuseks saadav minimaalne sotsiaalfondile ettenähtud summa miljardites eurodes
Vähemarenenud piirkonnad	162,6	25 %	40,7
Üleminekupiirkonnad	38,9	40 %	15,6
Arenenumad piirkonnad	53,1	52 %	27,6
Territoriaalne koostöö	11,7	-	-
Ühtekuuluvusfond	68,7	-	-
Lisaerandis kaugematele ja hõredalt asustatud piirkondadele	0,926	-	-
Rahastamisvahend „Euroopa ühendamine” (transport, energia ning IKT)	40 miljardit eurot (pluss 10 miljardit eurot, mis hoitakse Ühtekuuluvusfondi sees eraldi)	-	

*Kõik arvandmed 2011. aasta püsishindades.

Selleks, et tugevdada fondide suutlikkust Euroopa 2020. aasta strateegia peamiste eesmärkide saavutamisel, on käesolevas ettepanekus nähtud ette sotsiaalfondi väiksem võimalik osa iga üldmääruse ettepanekus määratletud piirkondade kategooria puhul. Selle tulemusena on sotsiaalfondi minimaalne koguosa 25 % ühtekuuluvuspoliitikale eelarves ettenähtud summadest (v.a eraldised Euroopa ühendamise rahastule), st 84 miljardit eurot. Sotsiaalfondi nimetatud minimaalne erand sisaldab eelarvet (2,5 miljardit eurot) komisjoni tulevase ettepaneku jaoks, mis käsitleb toiduabi andmist enim puudust kannatavatele inimestele.

5. MÄÄRUSE SISUKOKKUVÕTE

Reguleerimisala mõttes soovitatakse sotsiaalfondi aastail 2014–2020 käsitleva määruse eelnõus sotsiaalfondil keskenduda kogu ELis neljale temaatilisele eesmärgile: i) tööhõive ja tööjõu liikuvuse parandamine; ii) investeerimine haridusse, oskustesse ja elukestvasse õppesse; iii) sotsiaalse kaasatuse edendamine ning vaesuse vastu võitlemine; iv) institutsionaalse suutlikkuse parandamine ja avaliku halduse tõhustamine. Iga temaatiline eesmärk on jagatud sekkumiskategooriateks ehk investeerimisprioriteetideks. Sotsiaalfond peaks aitama kaasa ka teiste temaatiliste eesmärkide saavutamisele, näiteks toetama üleminekut vähese CO₂-heitega, kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelisele, ressursisäästlikule majandusele, edendama info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamist, tugevdama teadusuuringuid, tehnoloogiaarengut ja innovatsiooni ning suurendama väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete konkurentsivõimet.

Piisava ja märgatava mõju saavutamiseks, on vaja rahastamist koondada. Sellise koondamise kindlustamiseks tehakse järgmised ettepanekud:

- haldussuutlikkust tuleks toetada vaid liikmesriikides, kus on vähemarenenud piirkondi või kes võivad saada abi ühtekuuluvusfondist;
- vähemalt 20 % sotsiaalfondi eraldistest tuleks suunata sotsiaalse kaasatuse edendamisse ning vaesuse vastu võitlemisse;
- rakenduskavades tuleks keskenduda piiratud arvu investeerimisprioriteetide rahastamisele.

Ühtlasi selgitatakse ja tugevdatakse määruse eelnõus sotsiaalfondi osa ELi püüdlustes kaotada naiste ja meeste vaheline ebavõrdsus ja tõkestada diskrimineerimist. Liikmesriigid peaksid jõulise peavoolustamise ühendama konkreetsete meetmetega, et toetada naiste ja meeste võrdõiguslikkust ja mittediskrimineerimist.

Samuti tehakse määruse eelnõus ettepanek rõhutada sotsiaalfondi raames sotsiaalset innovatsiooni ja riikidevahelist koostööd, pakkudes neid teemasid käsitlevatele prioriteetsetele suundadele motivatsiooniks kõrgemat kaasrahastamise määra, kavandamise ja seire erikorda ning komisjoni suuremat osatähtsust heade tavade, ühistegevuse ja tulemuste vahetamisel ja levitamisel kogu ELis.

Seoses seire- ja hindamissüsteemidega tehakse määruse eelnõus ettepanek kehtestada kvaliteedi miinimumstandardid ja võtta kasutusele ühiste kohustuslike näitajate kogum. See peaks tagama, et seireandmed on kindlad ja usaldusväärsed ning neid saab ELi tasemel hõlpsasti koondada; ühtlasi peaks see võimaldama hindamisel keskenduda sotsiaalfondi pakutava toetuse tulemuslikkuse ja mõju hindamisele.

Määruse eelnõus pööratakse suurt tähelepanu sotsiaalpartnerite ja valitsusväliste organisatsioonide kaasamisele sotsiaalfondi prioriteetide ja toimingute kavandamise ja rakendamisse. Et see vähemarenenud piirkondade ja riikide puhul teoks saaks, on määruse eelnõus sätestatud, et sotsiaalfondi vahenditest eraldataks asjakohane summa sotsiaalpartnerite ja valitsusväliste organisatsioonide suutlikkuse suurendamiseks. Arvestades sotsiaalpartnerite eluliselt tähtsat rolli tööhõives, hariduses ja sotsiaalses kaasamises, toetakse ka nende ühiseid ettevõtmisi.

Samuti tehakse määruse eelnõus ettepanek kehtestada piiratud arv konkreetseid abikõlblikkuse eeskirju, et muuta väikeste abisaajate ja toimingute juurdepääs sotsiaalfondi pakutavale rahastamisele lihtsamaks ning võtta arvesse sotsiaalfondi toimingute eripära ja abisaajate eri liike võrreldes teiste fondidega. Tagamaks, et lihtsustamise mõju jõuab abisaajateni, tehakse määruse eelnõus ettepanek muuta lihtsustatud kuluvõimaluste kasutamine ulatuslikumaks, muu hulgas muutes nende kasutamise väiksemate toimingute puhul kohustuslikuks. Need sätted vähendavad abisaajate ja korraldusametuste halduskoormust, suurendavad sotsiaalfondi orienteeritust tulemustele ja aitavad vähendada veamäära.

Kehtestatakse ka konkreetsed sätted rahastamisvahendite kohta, et julgustada liikmesriike ja piirkondi sotsiaalfondi kasutama ja seega suurendada fondi suutlikkust rahastada tööhõivet, haridust ja sotsiaalset kaasatust toetavaid tegevusi.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

mis käsitleb Euroopa Sotsiaalfondi ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1081/2006

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 164,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,⁹

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,¹⁰

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,¹¹

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Määrusega (EL) nr [...] on kehtestatud Euroopa Sotsiaalfondi (edaspidi „sotsiaalfond”), Euroopa Regionaalarengu Fondi (edaspidi „regionaalarengu fond”), Ühtekuuluvusfondi, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ja Euroopa Kalandus- ja Merendusfondi tegevusraamistik ning ühtlasi on selles konkreetsemalt sätestatud programmitöö, seire ja hindamise ning juhtimise ja kontrollimise teemaatilised eesmärgid, põhimõtted ja eeskirjad. Seepärast tuleb täpsustada Euroopa Sotsiaalfondi ülesanded ja tegevusulatus ning teemaatiliste eesmärkide saavutamiseks seotud asjaomased investeerimisprioriteedid; samuti tuleb kehtestada konkreetset sätteid selle kohta, millist liiki tegevust võib sotsiaalfondist rahastada.
- (2) Sotsiaalfond peaks parandama tööhõivevõimalusi, edendama haridust ja elukestvat õpet ning arendama aktiivse kaasamise poliitikat kooskõlas nende ülesannetega, mis on sotsiaalfondile pandud aluslepingu artikliga 162, et seeläbi aidata kaasa majanduslikule, sotsiaalsele ja territoriaalsele ühtekuuluvusele vastavalt aluslepingu artiklile 174. Vastavalt aluslepingu artiklile 9 peaks sotsiaalfond võtma arvesse kõrge tööhõive taseme edendamise, piisava sotsiaalse kaitse tagamise, sotsiaalse tõrjutuse vastase võitluse ning hariduse, koolituse ja inimeste tervise kaitse kõrge tasemega seotud nõudeid.

⁹ ELT C, lk .

¹⁰ ELT C, lk .

¹¹ ELT C, lk .

- (3) 17. juuni 2010. aasta Euroopa Ülemkogul tehti ettepanek, et kõik ühised poliitikasuunad, sealhulgas ka ühtekuuluvuspoliitika, peaksid toetama Euroopa 2020. aasta aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiat¹². Et tagada sotsiaalfondi täielik kooskõla nimetatud strateegia eesmärkidega, eelkõige tööhõive, hariduse ja sotsiaalse tõrjutusega võitlemise valdkonnas, peaks sotsiaalfond toetama liikmesriike nende ja ELi majanduspoliitika üldsuuniseid käsitlevate soovitude ja liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniseid käsitlevate nõukogu otsuste rakendamisel, mis on vastu võetud aluslepingu artikli 121 ja artikli 148 lõike 4 põhjal. Samuti peaks ta kaasa aitama juhtalgatuste rakendamisele, pöörates erilist tähelepanu järgmistele juhtalgatustele: „Uute oskuste ja töökohtade tegevuskava”,¹³ „Noorte liikuvus”,¹⁴ ja „Vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa tegevusprogramm”¹⁵. Lisaks toetab ta ka „Digitaalarengu tegevuskava”¹⁶ ja „Innovatiivse liidu”¹⁷ algatusi.
- (4) Euroopa Liidu ees seisavad struktuursed probleemid, mis tulenevad majanduse üleilmastumisest, tehnoloogilistest muutustest ja tööjõu vananemisest ning üha suurenevast oskuste ja tööjõu puudusest mõnedes sektorites ja piirkondades. Nende nähtuste mõju on veelgi süvendanud hiljutine majandus- ja finantskriis, mille tulemusena suurenes tööpuudus eriti noorte ja muude haavatavas olukorras olevate inimeste (nt sisserännanud) seas. Sotsiaalfond peaks püüdma parandada tööhõivet ja toetama tööjõu liikuvust, investeerima haridusse, oskustesse ja elukestvasse õppesse, edendama sotsiaalset kaasatust ja võitlema vaesusega. Edendades tööturgude paremat toimimist töötajate riikidevahelise liikuvuse kaudu, peaks sotsiaalfond toetama eelkõige Euroopa tööturuasutuste süsteemi (EURESe tegevus) seoses töölevõtmise ja sellega seotud teabe, nõustamis- ja juhendamisteenustega nii riiklikul kui ka piiriüleasel tasandil.
- (5) Lisaks neile prioriteetidele tuleks majanduskasvu suurendamise ja tööhõivevõimaluste lisamise huvides muuta vähem arenenud piirkondades ja liikmesriikides avalik haldus tõhusamaks ja suurendada nende sidusrühmade institutsionaalset suutlikkust, kes tegelevad tööhõive-, majandus- ja sotsiaalpoliitikaga.
- (6) Samas on oluline toetada Euroopa väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete arengut ja konkurentsivõimet ning tagada, et inimesed suudaksid asjaomaste oskuste omandamise ja elukestva õppe võimaluste toel kohaneda selliste uute nähtustega nagu liikumine teadmispõhise majanduse suunas, digitaalarengu tegevuskava, üleminek vähese CO₂-heitega ja energiatõhusale majandusele. Oma esmatähtsate temaatiliste eesmärkide saavutamise kaudu saaks sotsiaalfond aidata kaasa nende ülesannetega toimetulemisele. Seoses sellega peaks sotsiaalfond toetama tööjõu liikumist rohelisematesse valdkondadesse ja ametitesse, eelkõige energiatõhususe, taastuvenergia ja säästva transpordi sektorites, võttes arvesse ELi kavatsust suurendada eri poliitikavaldkondade osaluse kaudu kliimaküsimuste peavoolustamise osa ELi eelarves vähemalt 20 protsendini.

¹² KOM(2010) 2020 (lõplik), 3.3.2010.

¹³ KOM(2010) 682 (lõplik), 23.11.2010.

¹⁴ KOM(2010) 477 (lõplik), 15.9.2010.

¹⁵ KOM(2010) 758 (lõplik), 16.12.2010.

¹⁶ KOM(2010) 245 (lõplik), 26.8.2010.

¹⁷ KOM(2010) 546 (lõplik), 6.10.2010.

- (7) Sotsiaalfond peaks andma oma panuse Euroopa 2020. aasta strateegia elluviimisse ja tagama, et abi suunatakse suures osas ELi prioriteetsetesse valdkondadesse. Eelkõige peaks sotsiaalfond suurendama toetust sotsiaalse tõrjutuse ja vaesusega võitlemisele spetsiaalselt selleks ettenähtud miinimumeraldiste kasutamiseks. Fondi antava toetuse puhul kasutatavate investeerimisprioriteetide valik ja arv peaks olema piiratud vastavalt toetatavate piirkondade arengutasemele.
- (8) Sotsiaalfondist toetust saanud tegevusega Euroopa tasandil saavutatud tulemuste hoolika seire ja parema hindamise tagamiseks tuleks kehtestada väljundi- ja tulemusnäitajate ühine kogum.
- (9) Sotsiaalfondi toetatavate meetmete tõhus ja tulemuslik rakendamine tugineb heale valitsemistavale ja kõikide asjaomaste territoriaalsete ja sotsiaalmajanduslike osalejate, eriti sotsiaalpartnerite ja valitsusväliste organisatsioonide vahelisele partnerlusele. Seepärast peaksid liikmesriigid julgustama sotsiaalpartnerite ja valitsusväliste organisatsioonide osalust sotsiaalfondi tegevuse elluviimises.
- (10) Liikmesriigid ja komisjon peaksid tagama, et sotsiaalfondi rahastatavate prioriteetide elluviimine aitab edendada naiste ja meeste võrdõiguslikkust vastavalt aluslepingu artiklile 8. Hindamine on näidanud, kui oluline on võtta programmide kõigi mõõtmete juures arvesse soo aspekti, tagades samas, et soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks võetakse ka konkreetseid meetmeid.
- (11) Vastavalt aluslepingu artiklile 10 peaks sotsiaalfondist rahastatavate prioriteetide rakendamine toetama võitlust diskrimineerimisega soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel. Sotsiaalfond peaks toetama ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonist tulenevate kohustuste täitmist muu hulgas seoses hariduse, töö ja tööhõive ning juurdepääsetavusega. Samuti peaks sotsiaalfond aitama kaasa teenuste viimisele hooldusasutustest kogukondlikule tasandile.
- (12) Selleks et kohandada poliitikat vastavalt sotsiaalsetele muutustele ning julgustada ja toetada innovatiivset sotsiaalset ettevõtlust, on oluline toetada sotsiaalset innovatsiooni. Poliitika tulemuslikkuse parandamiseks on väga oluline, et innovaatilisi lahendusi katsetataks ja hinnataks enne nende ulatuslikumat kasutuselevõttu, ja seetõttu on sel puhul õigustatud eritoetuste andmine sotsiaalfondist.
- (13) Riikidevahelisel koostööl on märkimisväärne lisaväärtus ning tugevdada tuleks komisjoni kui kogemuste vahetusele kaasaaitaja ja asjaomaste algatuste elluviimise koordineerija rolli.
- (14) Selleks, et viia ellu Euroopa 2020. aasta strateegia ja selle peamised eesmärgid, tuleb kaasata piirkondlikud ja kohalikud sidusrühmad. Piirkondlike ja kohalike ametivõimude, linnade, sotsiaalpartnerite ja valitsusväliste organisatsioonide aktiivsemaks kaasamiseks programmide rakendamisse võib kasutada ja toetada piirkondlikke pakke, tööhõive ja sotsiaalse kaasamise kohalikke algatusi, kogukondlikult juhitud kohaliku arengu strateegiaid ja säästva linnaarengu strateegiaid.

- (15) Määruses (EL) nr [...] on sätestatud, et kulude abikõlblikkuse reeglid tuleb kindlaks määrata riiklikul tasemel teatavate eranditega, milleks on vaja kehtestada sotsiaalfondi käsitlevad erisätted.
- (16) Sotsiaalfondi kasutamise lihtsamaks muutmise ja vigade esinemise ohu vähendamise huvides ning arvestades fondist toetatava tegevuse eripära, on otstarbekas kehtestada sätteid, mis täiendavad määruse (EL) nr [...] artikleid 57 ja 58.
- (17) Liikmesriike ja piirkondi tuleks julgustada kasutama sotsiaalfondi rahastamisvahendite kaudu, et toetada näiteks tudengeid, töökohtade loomist, tööjõu liikuvust, sotsiaalset kaasatust ja sotsiaalset ettevõtlust.
- (18) Komisjonile tuleks delegeerida ELi toimimise lepingu artikli 290 kohane õigus võtta vastu õigusakte, et kehtestada ühikukulude astmestiku ja ühekordsete maksete määratlused ja nendega seotud maksimumsummad vastavalt toiminguliikidele ning määratleda poliitikavaldkonna põhiste garantiide konkreetset eeskirjad ja tingimused. Eriti tähtis on, et komisjon peaks ettevalmistustööde ajal asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning nõuetekohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (19) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määrus (EL) nr 1081/2006, mis käsitleb Euroopa Sotsiaalfondi ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1784/1999,¹⁸ asendatakse käesoleva määrusega. Seega tuleks nimetatud määrus kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I peatükk

Üldsätted

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesolev määrus kehtestab Euroopa Sotsiaalfondi (ESF, edaspidi „sotsiaalfond”) ülesanded, fondist antava abi ulatuse, erisätted ja abikõlblike kulude liigid.

Artikkel 2

Ülesanne

1. Sotsiaalfond edendab tööhõive ja töökvaliteedi kõrget taset, toetab töötajate geograafilist ja tööalast liikuvust, aitab neil kohaneda muudatustega, julgustab kõrgetasemelist haridust ja koolitust, edendab soolist võrdõiguslikkust, võrdseid võimalusi ja mittediskrimineerimist, suurendab sotsiaalset kaasatust ja võitleb

¹⁸ ELT L 210, 31.7.2006, lk 12.

vaesusega, aidates seeläbi kaasa ELi prioriteetide saavutamisele majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse süvendamise vallas.

2. Selleks toetab ta liikmesriike Euroopa 2020. aasta aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia prioriteetide ja peamiste eesmärkide saavutamisel. Sotsiaalfond toetab poliitika ja meetmete kavandamist ja rakendamist, võttes arvesse liikmesriikide majandus- ja tööhõivepoliitika koondsunniseid¹⁹ ja nõukogu soovitusi riiklike reformikavade kohta.
3. Sotsiaalfond on rahvale kasulik, aidates muu hulgas selliseid ebasoodsas olukorras olevaid inimesi nagu pikaajalised töötud, puuetega inimesed, sisserändajad, rahvusvähemused, marginaliseeritud kogukonnad ja sotsiaalse tõrjutusega kokkupuutuvad inimesed. Samuti toetab sotsiaalfond ettevõtteid, süsteeme ja struktuure, et aidata neil kohaneda uute ülesannetega ning edendada häid valitsemistavasid ja reformide elluviimist eelkõige tööhõive, hariduse ja sotsiaalpoliitika vallas.

Artikkel 3

Toetuse kasutusala

1. Sotsiaalfondist toetatakse järgmisi investeerimisprioriteete allpool loetletud temaatiliste eesmärkide kaupa ja kooskõlas määruse (EL) nr [...] artikliga 9.
 - (a) Tööhõive ja tööjõu liikuvuse parandamine järgmiste vahenditega:
 - i) tööotsijate ja tööturult eemalejäänud inimeste juurdepääs töösaamismõimalustele, sealhulgas kohaliku tähtsusega tööhõivealgatused, ning tööalase liikuvuse toetamine;
 - ii) selliste noorte jätkusuutlik integreerimine tööturule, kes ei ole hõivatud töö, õppetegevuse ega koolitusega;
 - iii) töö füüsilisest isikust ettevõtjana, ettevõtlus ja ettevõtete loomine;
 - iv) naiste ja meeste võrdõiguslikkus ning töö- ja eraelu ühitamine;
 - v) töötajate, ettevõtete ja ettevõtjate kohanemine muudatusega;
 - vi) vananemine aktiivse ja tervena;
 - vii) tööturuasutuste moderniseerimine ja tugevdamine, sh tööjõu riikidevahelise liikuvuse parandamisele suunatud tegevus.
 - (b) Investeerimine haridusse, oskustesse ja elukestvasse õppesse järgmiste vahenditega:

¹⁹ Nõukogu 13. juuli 2010. aasta soovitus liikmesriikide ja liidu majanduspoliitika üldsuuniste kohta (ELT L 191, 23.7.2010, lk 28–34) ja nõukogu 21. oktoobri 2010. aasta otsus liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta (ELT L 308, 24.11.2010, lk 46–51).

- i) koolist väljalangemise vähendamine ning juurdepääsu hõlbustamine kvaliteetsele haridusele nii koolieelsetes lasteasutustes kui ka põhi- ja keskkoolis;
 - ii) kolmanda taseme või samaväärse hariduse kvaliteedi, tulemuslikkuse ja avatuse parandamine, et suurendada osalust ja parandada haridustaset;
 - iii) parem juurdepääs elukestvatele õppele, tööjõu oskuste ja pädevuse suurendamine ning haridus- ja koolitussüsteemide parem vastavus tööturu vajadustele.
- (c) Sotsiaalse kaasatuse edendamine ning vaesuse vastu võitlemine järgmiste vahenditega:
- i) aktiivne kaasamine;
 - ii) marginaliseerunud kogukondade, näiteks romade, integreerimine;
 - iii) soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimise tõkestamine;
 - iv) juurdepääsu parandamine taskukohastele, jätkusuutlikele ja kvaliteetsetele teenustele, sealhulgas tervishoiuteenustele ja üldist huvi pakkuvatele sotsiaalteenustele;
 - v) sotsiaalmajanduse ja sotsiaalselt teadliku ettevõtluse edendamine;
 - vi) kogukondlikult juhitavad kohaliku arengu strateegiad.
- (d) Institutsionaalse suutlikkuse parandamine ja avaliku halduse tõhustamine järgmiste vahenditega:
- i) investeringud institutsionaalsesse suutlikkusse ning avaliku halduse ja avalike teenuste tõhususse, pidades silmas reforme, paremat õiguslikku reguleerimist ja head haldustava.
- Seda investeerimisprioriteeti saab kasutada ainult nende liikmesriikide territooriumil, kus on vähemalt üks määruse (EL) nr [...] artikli 82 lõike 2 punktis a määratletud NUTS 2. taseme piirkond, ja liikmesriikides, kes võivad saada toetust ühtekuuluvusfondist;
- ii) tööhõive-, majandus- ja sotsiaalpoliitika elluviimisega tegelevate sidusrühmade suutlikkuse suurendamine ning riigi, piirkonna ja kohaliku tasandi reforme toetavad sektoripõhised ja territoriaalsed paktid.

2. Lõikes 1 loetletud investeerimisprioriteetide kaudu aitab sotsiaalfond kaasa ka muudele määruse (EL) nr [...] artiklis 9 nimetatud temaatilistele eesmärkidele eelkõige:

- (a) toetades üleminekut vähese CO₂-heitega, kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelisele, ressursitõhusale ja keskkonda säästvale majandusele haridus- ja koolitussüsteemide reformiga, oskuste ja kvalifikatsioonide kohandamise, tööjõu kutseoskuste parandamise ning uute töökohtade loomisega keskkonna ja energeetikaga seotud sektorites;
- (b) parandades info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kättesaadavust, kasutatavust ja kvaliteeti digitaalse kirjaoskuse arendamise ning e-kaasatusse, e-oskustesse ja nendega seotud ettevõtlusoskustesse investeerimisega;
- (c) tugevdades teadusuuringuid, tehnoloogia arengut ja innovatsiooni kraadiõppe arendamise, teadlaste koolitamise ning kõrgkoolide, uurimis- ja tehnoloogiakeskuste ja ettevõtete vaheliste võrgustike ja partnerluste loomisega;
- (d) parandades väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete konkurentsivõimet ettevõtete ja töötajate kohanemisvõime edendamise ja suuremate investeeringute abil inimkapitali.

Artikkel 4

Järjepidevus ja temaatiline kontsentratsioon

1. Liikmesriigid tagavad, et rakenduskavades kirjeldatud strateegia ja tegevus on järjepidevad ja keskenduvad riiklikes reformikavades ja ELi toimimise lepingu artikli 148 lõike 4 kohaselt esitatud asjaomastes nõukogu soovitusetes määratletud küsimustele, et aidata kaasa Euroopa 2020. aasta strateegia peamiste eesmärkide saavutamisele tööhõive, hariduse ja vaesusega võitlemise valdkonnas.
2. Vähemalt 20 % kõigist sotsiaalfondi vahenditest igas liikmesriigis eraldatakse määruse (EL) nr [...] artikli 9 lõikes 9 sätestatud temaatilise eesmärgi „sotsiaalse kaasatuse edendamine ning vaesuse vastu võitlemine” saavutamiseks.
3. Liikmesriigid püüavad saavutada vahendite koondumise teatavatesse teemavaldkondadesse vastavalt järgmistele tingimustele:
 - (a) arenenumates piirkondades koondavad liikmesriigid 80 % iga rakenduskava eraldistest kuni neljale artikli 3 lõikes 1 osutatud investeerimisprioriteedile;
 - (b) ülemineku piirkondades koondavad liikmesriigid 70 % iga rakenduskava eraldistest kuni neljale artikli 3 lõikes 1 osutatud investeerimisprioriteedile;
 - (c) vähem arenenud piirkondades koondavad liikmesriigid 60 % iga rakenduskava eraldistest kuni neljale artikli 3 lõikes 1 osutatud investeerimisprioriteedile.

Artikkel 5
Näitajad

1. Käesoleva määruse lisas sätestatud näitajaid ja programmispetsiifilisi näitajaid kasutatakse kooskõlas määruse (EL) nr [...] artikli 24 lõikega 3 ja artikli 87 lõike 2 punkti b alapunktiga ii. Kõiki näitajaid väljendatakse absoluutarvudes.

Ühised ja programmispetsiifilised väljundinäitajad viitavad osaliselt või täielikult elluviidud tegevusele. Kui see on toetatud tegevuse laadist johtuvalt otstarbekas, kehtestatakse aastaks 2022 kumulatiivsed koguselised sihtnäitajad. Baasnäitajaks võetakse null.

Ühised ja programmispetsiifilised tulemusnäitajad kirjeldavad prioriteetseid suundi või prioriteetsete suundade raames kehtestatud alaprioriteete. Baasnäitajad toetuvad värskeimatele kättesaadavatele andmetele. 2022. aastaks kehtestatakse kumulatiivsed koguselised sihtnäitajad.

2. Iga-aastase rakendamisarundega samal ajal esitab korraldusasutus elektrooniliselt struktureeritud andmed iga investeerimisprioriteedi kohta. Andmed tuleb esitada kategooriasse jaotamise ning väljundi- ja tulemusnäitajate kohta.

II peatükk

Kavandamise ja rakendamise erisätted

Artikkel 6
Partnerite kaasamine

1. Sotsiaalpartnerite ja teiste sidusrühmade, eelkõige valitsusväliste organisatsioonide kaasamine rakenduskavade rakendamisse vastavalt määruse (EL) nr [...] artiklile 5, võib toimuda määruse (EL) nr [...] artikli 112 lõikes 7 osutatud üldiste toetuste kaudu. Sellisel juhul määratletakse rakenduskavas see programmi osa, mida üldine toetus puudutab, sealhulgas iga prioriteese suuna esialgne rahaline eraldis.
2. Et soodustada sotsiaalpartnerite piisavat osalemist sotsiaalfondi toetatavas tegevuses, tagavad rakenduskava korraldusasutused määruse (EL) nr [...] artikli 82 lõike 2 punktis a määratletud piirkonnas või liikmesriigis, kes võib saada toetust ühtekuuluvusfondist, et sotsiaalfondi vahenditest eraldatakse asjakohane summa suutlikkuse suurendamiseks koolituse, võrgustikutöö, sotsiaalse dialoogi tugevdamise ja sotsiaalpartnerite ühistegevuse kaudu.
3. Et soodustada valitsusväliste organisatsioonide piisavat osalemist sotsiaalfondi toetatavas tegevuses ja nende juurdepääsu sellele eelkõige sotsiaalse kaasatuse, soolise võrdõiguslikkuse ja võrdsete võimaluste valdkonnas, tagavad rakenduskava korraldusasutused määruse (EL) nr [...] artikli 82 lõike 2 punktis a määratletud piirkonnas või liikmesriigis, kes võib saada toetust ühtekuuluvusfondist, et sotsiaalfondi vahenditest eraldatakse asjakohane summa valitsusväliste organisatsioonide suutlikkuse suurendamiseks.

Artikkel 7

Naiste ja meeste vahelise võrdõiguslikkuse edendamine

Liikmesriigid ja komisjon edendavad naiste ja meeste vahelist võrdõiguslikkust määruse (EL) nr [...] artiklis 7 osutatud peavoolustamise kaudu ja toetudes konkreetsetele artikli 3 lõike 1 punkti a alapunktis iv osutatud sihipärastele meetmetele, et seeläbi eelkõige suurendada naiste püsivat osalust ja edu tööhõives, vähendada tööturul esinevat soopõhist segregatsiooni, võidelda sooliste stereotüüpidega hariduses ja koolituses ning toetada meeste ja naiste töö- ja eraelu ühitamist.

Artikkel 8

Võrdsete võimaluste ja mittediskrimineerimise edendamine

Liikmesriigid ja komisjon edendavad kõikide inimeste võrdseid võimalusi, sh puuetega inimeste juurdepääsu mittediskrimineerimise põhimõtte peavoolustamise kaudu, nagu on osutatud määruse (EL) nr [...] artiklis 7, ja kasutades selleks artiklis 3 (eelkõige artikli 3 lõike 1 punkti c alapunktis iii) osutatud investeerimisprioriteetide raames toimuvat konkreetset tegevust. Selline tegevus on suunatud inimestele, keda ähvardab diskrimineerimisoht, ja puuetega inimestele, et suurendada nende osalust tööturul, parandada nende sotsiaalset kaasatust, vähendada haridustaseme ja tervisliku seisundi ebavõrdsust ja hõlbustada pakutavate teenuste viimist hooldusasutustest kogukondlikule tasandile.

Artikkel 9

Sotsiaalne innovatsioon

1. Sotsiaalfond aitab kaasa sotsiaalsele innovatsioonile kõigis sotsiaalfondi pädevusse kuuluvates valdkondades vastavalt käesoleva määruse artiklile 3, eelkõige selleks, et katsetada innovaatilisi lahendusi ja võtta neid ulatuslikumalt kasutusele sotsiaalsete vajadustega toimetuleku huvides.
2. Liikmesriigid määravad oma konkreetsetele vajadustele vastavad sotsiaalse innovatsiooni teemad kindlaks oma rakenduskavades.
3. Komisjon aitab kaasa sotsiaalse innovatsiooni alase suutlikkuse loomisele eelkõige sellega, et toetab vastastikust õppimist, võrgustike loomist ning heade tavade ja meetodite levitamist.

Artikkel 10

Riikidevaheline koostöö

1. Liikmesriigid toetavad riikidevahelist koostööd, et edendada üksteiselt õppimist ja seega suurendada sotsiaalfondi toetatava poliitika tõhusust. Riikidevahelises koostöös peab osalema koostööpartnereid vähemalt kahest liikmesriigist.
2. Liikmesriigid võivad valida riikidevahelise koostöö teemad loetelust, mille esitab komisjon ja mida toetab sotsiaalfondi komitee.
3. Komisjon hõlbustab riikidevahelist koostööd lõikes 2 osutatud teemadel üksteiselt õppimise ning koordineeritud või ühistegevusega. Eelkõige võtab komisjon

kasutusele ELi tasemel tegutseva platvormi, mis hõlbustab kogemuste vahetust, suutlikkuse suurendamist ja võrgustikutööd, aga ka sellise tegevuse tulemuste levitamist. Lisaks töötab komisjon riikidevahelise koostöö lihtsustamise huvides välja koordineeritud rakendusraamistiku, mis hõlmab ühiseid kõlblikuskriteeriume, tegevuse liike ja ajastust ning ühist lähenemist seirele ja hindamisele.

Artikkel 11

Fondispetsiifilised sätted rakenduskavade jaoks

1. Erandina määruse (EL) nr [...] artikli 87 lõikest 1 võib rakenduskavades näha ette prioriteetsed suunad artiklites 9 ja 10 osutatud sotsiaalse innovatsiooni ja riikidevahelise koostöö elluviimiseks.
2. Erandina määruse (EL) nr [...] artikli 109 lõikest 3 suurendatakse prioriteetse suuna kaasrahastamise maksimummäära kümne protsendipunkt võrra, kuid mitte üle 100%, kui kogu prioriteetne suund on pühendatud sotsiaalsele innovatsioonile või riikidevahelisele koostööle või nende kahe kombinatsioonile.
3. Lisaks määruse (EL) nr [...] artikli 87 lõikes 3 sätestatule sisaldavad rakenduskavad ka seda, milline on kavandatud sotsiaalfondi toetatavate tegevuste panus:
 - (a) määruse (EL) nr [...] artikli 9 lõigetes 1–7 loetletud temaatilistesse eesmärkidesse prioriteetse suuna kaupa vastavalt vajadusele;
 - (b) artiklites 9 ja 10 osutatud sotsiaalsesse innovatsiooni ja riikidevahelise koostöösse, kui neid teemasid ei kata juba spetsiaalselt sellele pühendatud prioriteetne suund.

Artikkel 12

Territooriumide eripära käsitlemise erisätted

1. Sotsiaalfond võib toetada määruse (EL) nr [...] artiklis 28 osutatud kogukondlikult juhitavaid kohaliku arengu strateegiaid, territoriaalseid pakke ja tööhõive, hariduse ja sotsiaalse kaasamise kohalikke algatusi, aga ka määruse (EL) nr [...] artiklis 99 osutatud integreeritud territoriaalseid investeringuid.
2. Täiendamaks määruse (EL) nr [ERF] artiklis 7 osutatud regionaalarengu fondi sekkumisi, võib sotsiaalfond toetada säästvat linnaarengut strateegiatega, millega nähakse ette integreeritud tegutsemine, et tulla toime majanduslike, keskkondlike ja sotsiaalsete ülesannetega, mis mõjutavad partnerluslepingus loetletud linnu.

III peatükk

Finantsjuhtimise erisätted

Artikkel 13

Kulude abikõlblikkus

1. Sotsiaalfondist toetatakse selliste abikõlblike kulude rahastamist, mis olenemata määruse (EL) nr [...] artikli 109 lõike 2 punktist b võivad hõlmata tööandjate ja töötajate mis tahes ühiselt moodustatud rahalisi ressursse.
2. Erandina määruse (EL) nr [...] artikli 60 lõikest 2 võib sotsiaalfond toetada selliste toimingute kulusid, mis leiavad aset väljaspool programmiala, kuid toimuvad siiski Euroopa Liidus, kui täidetud on kaks järgmist tingimust:
 - (a) toimingust on programmialale kasu;
 - (b) programmiga tegelevate ametiasutuste kohustustest eest seoses toimingu juhtimise, kontrollimise ja auditeerimisega vastutavad need programmi eest vastutavad ametiasutused, kelle alluvuses kõnealust toimingut toetatakse, kuid samuti võivad nad sõlmida kokkuleppe selle liikmesriigi ametiasutustega, kus toiming ellu viiakse, tingimusel et lõike 2 punktis a osutatud tingimused ja toimingu juhtimise, kontrollimise ja auditeerimisega seotud kohustused on täidetud.
3. Lisaks määruse (EL) nr [...] artikli 59 lõikes 3 osutatud kuludele ei ole sotsiaalfondi toetuse saamiseks kõlblikud ka infrastruktuuri, maa ja kinnisvara ostmise.
4. Mitterahaline panus toetuste ja töötasudena, mida tegevuses osalejatele maksab kolmas osapool, võib olla kõlblik sotsiaalfondist toetuse saamiseks, kui sellise panuse väärtus ei ületa kolmanda osapoole kantud kulusid ning see on tehtud riigisisest eeskirjade, sh raamatupidamiseskirjade kohaselt.

Artikkel 14

Lihtsustatud kuluvõimalused

1. Lisaks artiklis 57 osutatud meetoditele võib komisjon hüvitada liikmesriikide tasutud kulud, lähtudes komisjoni määratletud ühikukulude astmestikest ja ühekordsetest maksetest. Selliselt arvatud summasid käsitatakse abisaajatele makstava riigi toetusena ning see loetakse määruse (EL) nr [...] kohaldamisel abikõlblikuks kuluks.

Selleks volitatakse komisjoni võtma kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusakte hõlmatud tegevuste liikide kohta, ühikukulude astmestiku ja ühekordsete summade määratlused ning nende maksimumsummad, mida võib kohandada vastavalt kohaldatavatele ühiselt kokkulepitud meetoditele.

Finantsauditi ainueesmärk on kontrollida, kas on täidetud tingimused komisjonipoolseks hüvitamiseks ühikukulude astmestike ja ühekordsete maksete põhjal.

Selliste rahastamisvormide korral võib liikmesriik toimingute toetamiseks kohaldada oma raamatupidamistavasid. Käesoleva määruse ja määruse (EL) nr [...] kohaldamisel ei auditeeri auditeerimisasutus ega komisjon selliseid raamatupidamistavasid ega neist tulenevaid summasid.

2. Vastavalt määruse (EL) nr [...] artikli 57 lõike 1 punktide d ja lõike 4 punktide d, võib abikõlblikest otsestest personalikuludest kuni 40 % suuruse kindla summa kasutada toimingute ülejäänud abikõlblike kulude katmiseks.
3. Kui riigi toetus ei ole suurem kui 100 000 eurot, võib abikõlblike toimingukulude põhjal hüvitatud toetused, mis määratletakse kindlasummalise rahastamise, ühikukulude astmestiku ja ühekordse maksena, mida on nimetatud määruse (EL) nr [...] artikli 57 lõikes 1, arvutada iga üksikjuhtumi puhul eraldi, lähtudes korraldava asutusega eelnevalt kokkulepitud esialgsest eelarvest.
4. Toetusi, mille puhul riigi toetus ulatub kuni 50 000 euroni, antakse ühekordse makse või ühikukulude astmestikuna, välja arvatud riigiabi kava raames toetust saavate toimingute puhul.

Artikkel 15

Rahastamisvahendid

1. Vastavalt määruse (EL) nr [...] artiklile 32 võib sotsiaalfond toetada tema pädevusse kuuluvaid tegevusi ja poliitikat rahastamisvahendite (näiteks riskijagamiskavad, aktsiate ja võlakirjade tagatisfondid, haldusfondid ja laenufondid) kaudu.
2. Sotsiaalfondi võib kasutada selleks, et parandada riiklikul ja piirkondlikul tasandil selliste riigi- ja eraõiguslike asutuste juurdepääsu kapitaliturgudele, kes tegelevad sotsiaalfondi ja rakenduskava pädevusse kuuluva tegevuse või poliitika elluviimisega sotsiaalfondi poliitikavaldkonna põhiste garantiide kaudu, eeldusel et komisjon annab selleks oma heakskiidu..

Komisjoni volitatakse võtma vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 16, et määratleda liikmesriikide avalduste konkreetset eeskirjad ja tingimused, muu hulgas poliitikavaldkonna põhiste garantiide piirmäärad, tagades eelkõige, et nende kasutamine ei too riigiasutuste jaoks kaasa ülemääraseid võlgu.

Komisjon hindab iga avaldust ning kiidab heaks iga sotsiaalfondi poliitikavaldkonna põhise garantii, tingimusel et see kuulub määruse (EL) nr [...] artiklis 87 osutatud rakenduskava alla ja on kooskõlas kehtestatud konkreetsete eeskirjade ja tingimustega.

IV peatükk

Volituste delegeerimine ja lõppsätted

Artikkel 16

Volituste delegeerimine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 14 lõikes 1 ja artikli 15 lõikes 2 osutatud volitused delegeeritakse kindlaksmääramata ajaks alates 1. jaanuarist 2014.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 14 lõike 1 esimeses lõigus ja artikli 15 lõike 2 teises lõigus osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle üheaegselt teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Delegeeritud õigusakt, mis on vastu võetud kooskõlas artikli 14 lõike 1 esimese lõigu ja artikli 15 lõike 2 teise lõiguga, jõustub ainult juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole esitanud vastuväiteid kahe kuu jooksul pärast kõnealusest õigusaktist teatamist Euroopa Parlamendile ja nõukogule või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on mõlemad enne nimetatud ajavahemiku lõppemist komisjonile teatanud, et nad ei kavatsenud vastuväiteid esitada. Kõnealust ajavahemikku võib Euroopa Parlamendi või nõukogu taotluse korral kahe kuu võrra pikendada.

Artikkel 17

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EÜ) nr 1081/2006 tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2014.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrustele tõlgendatakse viidetena käesolevale määrusele.

Artikkel 18

Läbivaatamisklausel

Euroopa Parlament ja nõukogu vaatavad käesoleva määruse läbi 31. detsembriks 2020 asutamislepingu artiklis 164 sätestatud korras.

Artikkel 19
Jõustumine

Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamisele järgneval päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
President

Nõukogu nimel
eesistuja

LISA
Sotsiaalfondi investeeringute ühised väljundi- ja tulemusnäitajad

(1) Ühised väljundinäitajad osalejate kohta

Osalejad²⁰ tähendavad isikuid, kes saavad sotsiaalfondi investeeringust otseselt kasu, keda on võimalik kindlaks teha, kellelt saab küsida, millised on nende omadused, ja kelle puhul on ette nähtud konkreetsed kulud. Teisi abisaajaid ei tohiks lugeda osalejateks.

- töötud, sh pikaajalised töötud*
- pikaajalised töötud**
- tööturult eemalejäänud*
- tööturult eemalejäänud isikud, kes ei saa haridust ega koolitust*
- töötavad isikud, sh füüsilisest isikust ettevõtjad*
- nooremad kui 25aastased*
- vanemad kui 54aastased*
- algharidusega (ISCED 1) või põhiharidusega (ISCED 2)*
- keskkhariduse (ISCED 3) või keskkhariduse järgse teise taseme haridusega (ISCED 4)*
- kolmanda taseme haridusega (ISCED 5 või 8)*
- sisserändajad, teise riigi taustaga isikud, vähemused (sh marginaliseeritud kogukonnad, nt romad)**
- puuetega inimesed**
- muud ebasoodsas olukorras olevad inimesed**

Osalejate koguarv arvutatakse automaatselt väljundinäitajate põhjal.

²⁰ Liikmesriikide andmetöötluskord peab olema kooskõlas 24. oktoobri 1995. aasta direktiiviga 95/46 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta, eelkõige selle direktiivi artiklitega 7 ja 8.

Tärniga (*) tähistatud näitajate kohaselt esitatud andmed on isiklikud andmed nimetatud direktiivi artikli 7 tähenduses. Nende töötlemine on vajalik vastutava töötleja seadusjärgse kohustuse täitmiseks (artikli 7 punkt c). Vastutava töötleja mõiste on määratletud nimetatud direktiivi artiklis 2.

Kahe tärniga (**) tähistatud näitajate kohaselt esitatud andmed kuuluvad erikategooriasse vastavalt nimetatud direktiivi artiklile 8. Võttes arvesse sobivaid tagatise, võivad liikmesriigid põhjustel, mis on seotud märkimisväärse avaliku huviga, siseriikliku õiguse või järelevalveasutuse otsusega kehtestada täiendavaid erandeid lisaks artikli 8 lõikega 2 ettenähtud eranditele (artikli 8 lõige 4).

Need andmed sotsiaalfondi toetatavas toimingus osalejate kohta tuleb esitada määruse (EL) nr [...] artikli 44 lõigetes 1 ja 2 ja artikli 101 lõikes 1 osutatud iga-aastastes rakendamisaruannetes. Kõik andmed tuleb esitada meeste ja naiste kohta eraldi.

(2) Ühised väljundnäitajad juriidiliste isikute kohta

- projektide arv, mille on osaliselt või täielikult viinud ellu sotsiaalpartnerid või valitsusvälised organisatsioonid
- haldus- ja ametiasutustele suunatud projektide arv
- toetatavate mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete arv

Need andmed tuleb esitada määruse (EL) nr [...] artikli 44 lõigetes 1 ja 2 ning artikli 101 lõikes 1 osutatud iga-aastastes rakendamisaruannetes.

(3) Ühised lühiajaliste tulemuste näitajad osalejate kohta

- tööturul eemalejäänud osalejad, kes asusid pärast programmist lahkumist uuesti tööd otsima
- osalejad, kes asusid pärast programmist lahkumist haridust/koolitust saama
- osalejad, kes asusid pärast programmist lahkumist omandama kutsekvalifikatsiooni
- osalejad, kes läksid pärast programmist lahkumist tööle

Need andmed tuleb esitada määruse (EL) nr [...] artikli 44 lõigetes 1 ja 2 ning artikli 101 lõikes 1 osutatud iga-aastastes rakendamisaruannetes. Kõik andmed tuleb esitada meeste ja naiste kohta eraldi.

(4) Ühised pikaajaliste tulemuste näitajad osalejate kohta

- osalejad, kes töötavad 6 kuud pärast programmist lahkumist
- osalejad, kes on 6 kuud pärast programmist lahkumist füüsilisest isikust ettevõtjad
- osalejad, kelle olukord tööturul on 6 kuud pärast programmist lahkumist paranenud

Need andmed tuleb esitada määruse (EL) nr [...] artikli 44 lõikes 4 osutatud iga-aastastes rakendamisaruannetes. Andmed tuleb koguda iga prioriteetse suuna või allprioriteedi representatiivsest osalejate valimist. Valimi sisemine kehtivus tuleb tagada selliselt, et andmeid saaks üldistada prioriteetse suuna või allprioriteedi tasemel. Kõik andmed tuleb esitada meeste ja naiste kohta eraldi.